

Základná škola, P. Jilemnického 1035/2, Zvolen

Vnútorňý systém hodnotenia a klasifikácie žiakov na primárnom stupni vzdelávania

Schválené na zasadnutí PR dňa 31.08.2021

Zvolen august 2021

Mgr. Ľuboslava Bielíková
riaditeľka školy

Vnútrotný systém kontroly a hodnotenia žiakov na primárnom stupni vzdelávania

Hodnotenie žiaka je nevyhnutnou súčasťou výchovno–vzdelávacieho procesu. Má motivačnú, informatívnu a korekčnú funkciu.

Hodnotenie a klasifikácia žiakov je v súlade:

- so Zákonom č. 245/2008 Z. z znení neskorších predpisov,
- so Zákonom č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve,
- s Vyhláškou č. 320/2008 Z. z. o základnej škole
- s Metodickým pokynom MŠVVaŠ SR č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Hodnotiaci proces prebieha v bezpečnom školskom prostredí - žiaci sú vedení k zodpovednosti, posilňovaniu sebaúcty, prejavu úcty a tolerancie voči ostatným, k rešpektu voči učiteľovi. Pedagóg v plánovanom procese zisťuje, analyzuje a hodnotí úroveň rozvoja žiaka ako objektu a subjektu výchovného a vzdelávacieho pôsobenia. Hodnotiaci proces nie je zameraný iba na výstupy z kognitívnej oblasti, ale aj na proces formovania základných schopností v afektívnej oblasti (budovanie postojov a hodnôt) a v psychomotorickej oblasti. Výsledok určitej etapy hodnotenia vzdelávania je určený predovšetkým žiakovi a učiteľovi, pričom sa v pravidelných intervaloch oznamuje zákonnému zástupcovi.

Predmetom hodnotenia je úroveň dosiahnutých vedomostí, schopností, zručností a postojov podľa platných obsahových a výkonových štandardov. Klasifikácia preukázaného výkonu nie je odrazom správania sa žiaka! Žiak v procese výchovy a vzdelávania je hodnotený priebežne, a má právo dozvedieť sa spôsob hodnotenia ako aj dosiahnutý sumatívny výsledok.

Na úvodných vyučovacích hodinách pedagóg informuje žiakov o platných kritériách hodnotenia žiaka používaných počas školského roka. Žiaci druhého, tretieho a štvrtého ročníka vypracujú vstupné kontrolné testy z vyučovacích predmetov slovenský jazyk a literatúra, matematika (anglický jazyk), s cieľom zistiť úroveň vedomostí získaných v predchádzajúcich ročníkoch. Zistená úroveň je vyjadrená percentuálnou úspešnosťou a s výsledkom sú oboznámení zákonní zástupcovia prostredníctvom žiackych knižiek.

Pedagogická rada na zasadnutí 25.01.2021 v súvislosti so zmenami ŠkVP a úpravou učebných osnov jednotlivých predmetov ŠkVP zobrala na vedomie prehodnotený systém klasifikácie žiakov v súvislosti s úpravou učebných osnov. Do všeobecných kritérií vyučovacích predmetov navrhla doplniť kritéria:

- riešenie problémov spojených s dištančným vzdelávaním, účasť na dištančnom vyučovaní,
- tvorivosť a adaptabilita,
- schopnosť skôr osvojené vedomosti a zručnosti využívať pri ďalšom procese učenia sa,
- schopnosť organizovať si čas a učenie v podmienkach, kde žiak preberá zodpovednosť za svoju prácu,
- doraz na osobné portfólio (v listinnej či digitálnej podobe),
- osvojenie si nových digitálnych kompetencií.

Na primárnom stupni vzdelávania sa hodnotenie vykonáva:

- slovným hodnotením (1. ročník a triedy pre deti so všeobecným intelektovým nadaním APROGEN),
- klasifikáciou (2., 3. a 4. ročník).

V špeciálnej triede pre žiakov s VIN vo 4. ročníku je v 2. polroku slovné hodnotenie doplnené klasifikáciou žiaka (pozri príslušné tabuľky). Obe hodnotenia sú písomne uvedené napr. v kontrolných testoch, diktátoch a ročníkových vedomostných testoch. Zákonní zástupcovia sú oboznámení prostredníctvom žiackej knižky.

Pri písomných testoch je výkon žiaka hodnotený bodovým ohodnotením – prepočítané na % a následne slovným hodnotením alebo príslušným stupňom klasifikácie.

Percentuálne rozpätie	Známka
100 % - 90 %	výborný (1)

APROGEN

89 % - 75 %	chválitebný (2)
74 % - 55 %	dobrý (3)
54 % - 30 %	dostatočný (4)
29 % - 0 %	nedostatočný (5)

Percentuálne rozpätie	Stupeň hodnotenia
100 % - 85 %	A
84 % - 70 %	B
69 % - 40 %	C
39 % - 0 %	D

Hodnotenie slovenského jazyka

V jazykovej oblasti počas písania rôznych druhov diktátov a dodržiavaním správneho metodického postupu (pozri príloha č. 1), hodnotíme **kontrolné diktáty nasledovne:**

0 – 1 chyba	výborne (1)
2 – 4 chyby	veľmi dobre (2)
5 – 7 chýb	dobre (3)
8 – 10 chýb	dostatočne (4)
11 a viac chýb	nedostatočne (5)

APROGEN

0-2 chyby	A
3-4 chyby	B
5-7 chýb	C
8 a viac chýb	D

Počet kontrolných diktátov:

1. ročník – 1 výstupný (rozsah 10 – 15 slov)
2. ročník – 10 (s rozsahom 20 – 30 slov)
3. ročník – 10 (s rozsahom 30 – 40 slov)
4. ročník – 10 (s rozsahom 40 – 50 slov)

- APROGEN:**
1. ročník – 1 výstupný
 2. ročník – 10 (s rozsahom 10 – 25 slov)
 3. ročník – 10 (s rozsahom 20 – 35 slov)
 4. ročník – 10 (s rozsahom 30 – 45 slov)

Do počtu slov sa rátajú všetky diktované slová. Návčičné diktáty hodnotíme slovným komentárom a vyjadrením počtu chýb (príloha č. 1).

Individuálne začlenení žiaci sú hodnotení podľa individuálneho programu a v súlade odporúčania z výsledkov vyšetrení špeciálneho poradenstva.

Získavanie podkladov na hodnotenie

Podklady na hodnotenie výkonu žiaka pedagóg získava rôznymi metódami, formami a prostriedkami.

a) Hodnotenie formatívne:

- čiastkové výsledky a prejavy žiaka na vyučovacej hodine, prejavenie záujmu, osobnostný rozvoj žiaka, vôľové vlastnosti, motivácia k učeniu sa
- motivačný charakter,
- aktivita na hodine, vo vyučovacích blokoch,
- ústne odpovede žiakov, grafické práce, praktické práce, pohybové činnosti,
- samostatné práce, denníky, pozorovania,
- nácvičné diktáty žiakov (hodnotenú počtom chýb a slovným komentárom),
- originálne riešenia úloh (hodnotenú slovným komentárom),
- hodnotenie domácej prípravy na vyučovanie (pripravenosť a nosenie učebných pomôcok).

b) Hodnotenie sumatívne:

- celkové objektívne hodnotenie kvality vedomostí, zručností a návykov, úroveň rozvíjania schopností,
- kontrolné práce,
- kontrolné diktáty,
- technika čítania a úroveň porozumenia textu,
- diskusia, argumentácia,
- ústne a písomné odpovede žiakov,
- žiacke projekty.

Druhy, prostriedky a formy hodnotenia

- priebežné (formatívne) a záverečné (sumatívne)
- ústne a písomné (opisný komentár k práci)
- symbolické, grafické, prezentácia výsledkov práce
- písomné (testy, samostatné práce, diktáty, slohové práce, pravopisné cvičenia, školské úlohy, matematické rozcvičky)
- verbálne (slovný komentár k výsledku riešenia úloh, aktivity na hodine, originálne riešenia úloh)
- grafické (majú motivačný charakter, nálepky, symboly, pečiatky)

Metódy a prostriedky hodnotenia ako spôsoby overovania kompetencií a špecifických cieľov výučby odpovedajú charakteru tematických celkov a požiadavkám výkonového a obsahového štandardu.

Na informovanie zákonného zástupcu o priebežných výsledkoch žiaka sa používa žiacka knižka, internetová žiacka knižka alebo iný informačný prostriedok.

PRVÝ ROČNÍK

Vzhľadom na špecifickosť obsahového a výkonového štandardu 1. ročníka, ako aj faktu, že žiaci sú na začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky, sú kritériá hodnotenia niektorých vyučovacích predmetov vypracované osobitne.

Slovenský jazyk a literatúra

Jednou z foriem overovania osvojených pravopisných noriem je písanie **kontrolných diktátov**. Počet a téma nie sú predpísané (písmená, slabiky, slová, krátke vety). Žiaci napíšu povinne **jeden výstupný diktát**. Žiak absolvuje písomnou formou **jednu výstupnú kontrolnú prácu**.

V procese čítania hodnotíme **techniku čítania** (presnosť, správnosť, plynulosť, výraznosť, tempo čítania) a **stupeň porozumenia textu** podľa kritérií (presnosť, správnosť). Žiak absolvuje **jednu písomnú prácu zameranú na čítanie s porozumením**. Učiteľ sleduje a formuje hodnotové postoje žiakov ako vnútornú motiváciu, vzťahy medzi ľuďmi, vyjadrenie vlastného názoru.

Matematika

Žiak absolvuje **písomnou formou dve kontrolné práce** (polročná a výstupná previerka). Výsledky písomných prác, sledovania individuálneho pokroku, ako aj úrovne domácej prípravy, učiteľ dopĺňa priebežným slovným hodnotením výkonov žiaka zápisom do žiackej knižky.

Prvouka

Monitorujeme a hodnotíme:

- celkové objektívne hodnotenie kvality vedomostí, zručností a návykov,
- úroveň rozvíjania postojov a rebríčka hodnôt žiaka vo vzťahu ku škole a rodine,
- písomné práce,
- ústna odpoveď (pomocou kladenia otázok učiteľom/spolužiakmi).

Žiak absolvuje **písomnou formou jednu kontrolnú prácu na konci školského roka.**

Tvorivé čítanie

Hodnotíme techniku čítania so zreteľom na vlastný pokrok žiaka a jednoduchú orientáciu v mimo čítankovom texte, kultivovanosť jazykového prejavu voči ostatným, a jednoduché vyjadrenie postoja voči konaniu postáv krátkeho textu.

Výchovné predmety a anglický jazyk (pozri ďalej).

DRUHÝ – ŠTVRTÝ ROČNÍK

Slovenský jazyk a literatúra

Žiak absolvuje **písomnou formou štyri z piatich kontrolných prác** (vstupná, štvrťročná, polročná, trištvrťročná a výstupná previerka).

Ďalšou z foriem overovania osvojených pravopisných noriem je písanie **kontrolných diktátov**. **Grafický prejav žiaka** je hodnotený priebežne slovným komentárom učiteľa alebo klasifikáciou ako samostatne zapísanou známku.

Na čítaní hodnotíme techniku čítania (presnosť, správnosť, plynulosť, intonácia, výraz, melódia vety). Učiteľ monitoruje a formuje hodnotové postoje žiakov ako vnútorná motivácia, jednoduché vyjadrenie vlastného názoru, rešpektovanie odlišného názoru, vyjadrenie postoja ku konaniu postáv v textoch.

Žiak absolvuje **jednu písomnú prácu za polrok**, zameranú na čítanie s porozumením. Žiak prečíta a odprezentuje pred spolužiakmi 1 prečítanú knihu podľa vlastného výberu.

Anglický jazyk

V počiatkovej fáze učenia sa cudzieho jazyka v primárnom vzdelávaní má hodnotenie žiakov predovšetkým motivačnú a formatívnu funkciu.

Hodnotíme:

- **počúvanie s porozumením:** rozlišovanie a porovnávanie hlások, slabík a slov, porovnávanie významu viet na základe intonácie a demonštrácia pochopenia prostredníctvom neverbálnych prostriedkov,
- **ústny prejav:** výroky žiakov v cudzom jazyku v kontexte situácie s dôrazom na splnenie komunikačného zámeru,
- **čítanie s porozumením:** čiastkové spôsobilosti čítania,
- **písomný prejav:** odpísané slová a krátke vety, neskôr aj krátke odseky; nakoniec vlastné vety a krátke odseky.

Spôsoby hodnotenia:

- **hodnotenie učiteľom:** ústnou formou alebo **písomnou formou** - typy úloh sú žiakom známe z vyučovacieho procesu.
- **hodnotenie spolužiakmi** - žiaci sa učia rešpektovať jeden druhého.
- **sebahodnotenie** – proces hodnotenia prebieha v spočiatku v materinskom jazyku (portfólio, rozhovor s učiteľom,...).

Matematika

Žiak absolvuje **písomnou formou štyri z piatich kontrolných prác** (vstupná, štvrťročná, polročná, trištvrťročná a výstupná previerka). **V geometrii** hodnotíme presnosť a úhl'adnosť rýsovania slovným

komentárom so sledovaním presnej konštrukcie podľa zadania úlohy, ako aj úroveň osvojenia a používania odbornej terminológie.

Prvouka

Žiak absolvuje **písomnou formou dve z troch kontrolných prác** (polročná, trištvrtročná a výstupná previerka). Hodnotenie je doplnené ústnymi odpoveďami (forma rozhovoru, rozprávanie vlastnými slovami na danú tému, otázky a odpovede).

Tvorivé čítanie (2. ročník)

Pedagóg sleduje pokrok v technike čítania a úrovne porozumenia textu. Výsledky klasifikácie zapisuje do žiackej knižky. **Pri technike čítania hodnotíme: presnosť, správnosť, plynulosť, výraznosť, tempo čítania, dynamiku, kladenie prízvuku a individuálny pokrok. Stupeň porozumenia textu hodnotíme podľa kritérií: logickosť, argumentácia, presnosť, správnosť, výstižnosť.** Pri časovej dotácii 1 vyučovacia hodina za týždeň, musí žiak absolvovať aspoň jedno hlasné čítanie s hodnotením techniky čítania a jednu samostatnú kontrolnú prácu zameranú na hodnotenie úrovne porozumenia textu. Prečíta jednu knihu za polrok a preukáže sa zápisom. V zápisoch z čítania žiak zaznamená základné údaje o knihe a krátkymi vetami opíše konanie postáv príbehu.

Obohatenie

Žiak **na vyučovaní vytvorí jeden jednoduchý plošný alebo priestorový skupinový/individuálny projekt** podľa vopred dohodnutých kritérií. **Pripraví si jeho prezentáciu a vystúpi pred verejnosťou** (spolužiaci, rodičia, iní žiaci). **Tému ročníkovej práce si žiak vyberá podľa daných tém a vlastných záujmov po konzultácii s vyučujúcim učiteľom. Vytvorí ju samostatne v domácom prostredí, podľa vopred dohodnutých kritérií.** Ročníkovú prácu prezentuje pred verejnosťou (spolužiaci, rodičia, iní žiaci, atď.) v presne stanovenom termíne v mesiaci máj, alebo jún.

Informatika

Pri celkovom, objektívnom hodnotení sa pedagóg zameriava na úroveň kvality získaných vedomostí, zručností a návykov, ako aj vnútornej motivácii a trpezlivosti v práci s digitálnymi technológiami. Žiak vytvorí jednu prácu v grafickom programe, v textovom editore podľa výkonového štandardu v ročníku. Vie bezpečne manipulovať s výpočtovou technikou a bezpečne sa správať na internete a v učebni výpočtovej techniky. **Kriticky posudzuje správnosť a presnosť informácii zverejnených na internetových prehliadačoch. Informácie si overuje z viacerých zdrojov.**

Prírodoveda

Žiak absolvuje **písomnou formou dve zo štyroch kontrolných prác** (štvrtročná, polročná, trištvrtročná a výstupná previerka) v kombinácii s ústnou odpoveďou.

Vlastiveda

Žiak absolvuje **písomnou formou dve zo štyroch kontrolných prác** (aj v náhradnom termíne) v kombinácii s ústnou odpoveďou. Žiak pozitívne formuje svoje vnímanie kultúrnych tradícií a hodnôt.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Žiak na vyučovaní počas školského roka **vytvorí dva** (individuálny alebo skupinový) **jednoduché plošné alebo priestorové projekty** podľa vopred dohodnutých kritérií na danú tému. **Pripraví si ich prezentáciu a vystúpi pred verejnosťou** (spolužiaci, rodičia, iní žiaci). Vyhodenie a prezentácia projektu **sú hodnotené troma samostatnými známkami** (obsah, estetická úroveň, prezentovanie). V procese tvorby žiak používa viac zdrojov informácii, overuje si ich pravdivosť, kriticky posudzuje ich kvalitu. Rešpektuje odlišnosti v úrovni spracovania témy, dokáže pracovať v rôznorodých skupinách, spolupracuje a participuje na dosiahnutí najvyššej úrovne spracovania obsahu témy. Do diskusie sa zapája vecne, argumentačne, neosobne.

Telesná a športová výchova

Hodnotenie žiaka má pozitívny a motivačný charakter a zároveň berie ohľad na jeho individuálne schopnosti, danosti a predpoklady. Monitorujeme osobný a výkonnostný rast, športové správanie

v zmysle fair play, kladný otvorený prístup k športovým aktivitám, aktívna účasť na vyučovacích hodinách.

Výtvarná výchova

Pedagóg sleduje a hodnotí úroveň výtvarného prejavu a uplatnenia tvorivých nápadov, ako aj kvalitu osvojenia si novej výtvarnej techniky. Žiak preukazuje veku primerané postoje a ovláda zručnosti podľa požiadaviek získania žiackych kompetencií v ročníku. Výtvarné práce sú hodnotené známku a zápisom do žiackej knižky (minimálne dve za polrok).

Hudobná výchova

Charakter vyučovacieho predmetu si vyžaduje hodnotiť osobný postoj žiaka k hudbe, jeho estetické úsudky a snahu vzdelávať sa v oblasti hudby. Pri hodnotení pedagóg nekladie dôraz na kvalitu speváckych výkonov, ale záujem o predmet a aktivitu na vyučovacích hodinách.

Pracovné vyučovanie

Hodnotenie je zamerané predovšetkým na pozitívny vzťah k práci a zodpovednosť za kvalitu svojich a spoločných výsledkov. Žiak vyhotoví aspoň jeden vlastný výrobok za polrok, postupne sa učí kriticky posudzovať kvalitu výrobku a vynaloženú námahu.

Mgr. Ľuboslava Bieliková
riaditeľka školy

METODICKÝ POSTUP PRI DIKTOVANÍ DIKTÁTU

Ešte pred diktátom vytvoríme vhodnú situáciu, dobrú náladu, stlmíme napätie.

1. Pomaly a výrazne čítame celý text alebo izolované vety. Žiaci pritom počúvajú, ale ešte nepíšu. Prvotné čítanie pomáha pochopiť obsah textu. Izolované slová sa nečítajú vopred, ale aspoň dvakrát sa vyslovia.
2. Diktujeme vetu po vete, artikulujeme prirodzene bez zdôraznenia pravopisu. Dlhšie vety členíme na úseky.
3. Pri diktovaní učiteľ stojí pred žiakmi a sleduje, či všetci žiaci stačia písať.
4. Po napísaní diktátu ešte raz prečítame osobitne každú vetu a žiaci kontrolujú, či nevynechali nejaké slovo.
5. Po prečítaní učiteľ dá žiakom 2 – 3 minúty času, aby si mohli opraviť zistené chyby.

Ak sa v diktáte vyskytnú slová, ktorých pravopis žiaci ešte nepreberali, je potrebné vopred ich napísať na tabuľu a nechať ich tam aj počas písania diktátu. Bezprostredne po odovzdaní diktátu je vhodné vytvoriť deťom priestor na rozhovor – na ich otázky, dojmy a na objasnenie niektorých chýb (Palenčárová). Aj takéto momenty na vyučovacej hodine signalizujú humánnu prístup učiteľa k žiakom.

Metodický postup na hodine opravy diktátu

1. Celkové hodnotenie – najlepší, najkrajší (úprava) – uplatnenie kladného hodnotenia.
2. Analýza chýb (anonymne) – odôvodňovanie a zápis do zošitov.
3. Oprava (samostatná práca) – „zrkadlovo“, nepíšeme celé vety, len slovné spojenia.
4. Kontrola opravených diktátov učiteľom.
5. Umožníme rodičom vidieť diktát.

Ak diktát píšeme s IZŽ a žiakmi so ŠVPU, riadime sa týmito zásadami:

- diktát by mal mať žiak so ŠVPU vopred precvičený,
- prispôbiť tempo diktovania tempu písania takéhoto žiaka, ak je tempo písania žiaka veľmi pomalé, píše len to, čo stihne napísať (kľúčové slová zamerané na preverovaný pravopisný jav), na tomto spôsobe sa s dieťaťom vopred dohodneme.
- poskytnúť žiakovi dlhší čas na kontrolu napísaného, zbierať mu zošit ako poslednému (túto formu volíme u detí s miernejšou formou poruchy),
- pri spoločnej ústnej kontrole diktátu dať žiakovi so ŠVPU čo najväčší priestor k uplatneniu jeho znalostí, zistíme tak skutočné vedomosti žiaka neskreslené poruchou,
- diktát pripraviť ako doplnovačku, k dopĺňovaniu je možné použiť aj pracovné listy s fóliami, alebo dať k doplneniu nie celý diktát, ale len tie slová, v ktorých sledujeme určitý pravopisný jav, eliminujeme tak nárast zbytočných špecifických chýb plynúcich z poruchy,
- pri písaní diktátu nechať dieťaťu k dispozícii korekčné pomôcky napr. tabuľku písmen, slabík a pod., dieťa sa s ňou musí naučiť pracovať a rýchlo sa v nej orientovať,
- umožniť dieťaťu tiché predriekavanie (dieťa si diktuje slová po jednotlivých písmenách), hlavne u detí s ťažkosťami v sluchovej analýze,
- vynechať alebo aspoň obmedziť písanie časovo limitovaných diktátov izolovaných slov (tzv. päťminútovky, desaťminútovky). Ak už volíme túto formu, deťom so ŠVPU dávame k napísaniu menšie množstvo slov (asi polovicu) a časovo neobmedzujeme ich napísanie a kontrolu.

Pri hodnotení a oprave diktátov:

- zaznamenávame iba počet chýb,
- využívame možnosti slovného hodnotenia – slovné zaznamenáme všetko čo dieťa zvládlo, čo zatiaľ nie a skončíme vyjadrením nádeje, že v budúcnosti určite dosiahne ešte lepšie výsledky,
- chyby neopravovať červenou, dieťa má tendenciu zapamätať si to, čo je touto farbou zvýraznené, t.j. vlastný chybný tvar slova, vhodné je používať inú farbu, dieťa by malo

opravovať diktát podľa správne napísanej predlohy s vyznačením slov, v ktorých urobilo chybu,

- zvýrazniť slová, ktoré sú napísané správne (u žiakov s ťažkou formou poruchy, kde je v písomnom prejave prevaha nesprávne napísaných slov),
- slová, v ktorých dieťa urobilo chybu, vypíšeme pod diktát, dieťa ich jedenkrát odpíše,
- zaviesť žiakovi zošit na evidenciu slov, v ktorých dieťa urobilo chybu,
- zručnejší pedagógovia môžu diferencovať chyby vyplývajúce z dysortografie a dysgrafie a pravopisné chyby, v hodnotení diktátu zaznamenať pomer chýb pravopisných a chýb vyplývajúcich zo ŠVPU.

U dysortografikov sa najmä vo vyšších ročníkoch objavuje v diktátoch väčšie množstvo pravopisných chýb. Svojim spôsobom sa jedná o chyby plynúce z poruchy. Ich príčinou totiž býva to, že dlhodobým pôsobením nekorigovanej poruchy dieťa prestáva zvládať učivo. Často pravopisné pravidlá poznajú, ale nedokážu ich uplatniť v diktáte (tréma zo skúškovej situácie, z očakávania ďalšieho neúspechu, z nedostatku času).

Aj u týchto detí sa môžeme stretnúť s chybami z neznalosti, z nedbalosti, nedostatočnej prípravy na výuku, nedostatkami snahy. Dôležité je, aby sme opatreniami, ktoré urobíme, podnietili záujem žiaka a obmedzili jeho prípadnú snahu sa na poruchu spoliehať, vyhovárať.

Písanie

- dbať na správne sedenie pri písaní dbať na správne držanie písacieho nástroja, prípadne dať dieťaťu násadku na správny úchop pera,
- k písaniu používať vhodné písacie potreby,
- využívať pomocné linajky,
- zaraďovať uvoľňovacie cviky (u dysgrafikov),
- nenútiť dieťa k dlhodobému dopisovaniu, prepisovaniu,
- nechať ho písať len to najdôležitejšie, zredukovať množstvo textu,
- viesť dieťa k používaniu tlačenej písma, počítačovej techniky (ťažšie formy dysgrafie),
- u žiakov s dysgrafiou nehodnotiť úpravu známku.